RAKENTAMINEN

Maalämpöpumpun asentajalta vaaditaan pätevyys

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes muistuttaa, että maalämpöpumpun voi asentaa ainoastaan Tukesin rekisteröimät toiminnanharjoittajat. Heiltä vaaditaan kylmäalan erityisosaamista.

Vaikka lämpöpumpun asennuksessa ei koskettaisi varsinaisesti laitteen kylmäainepiiriin, pätevyysvaatimukset koskevat myös suljettuja tehdasvalmisteisia yksiköitä.

Tukes on saanut syksyn aikana useita ilmiantoja asennusliikkeistä, jotka tekevät alle kolmen kilon kylmälaiteliikeluvilla vähintään kolmen kilon kylmälaiteliikkeen töitä. Ilmoitukset ovat koskeneet erityisesti asennusliikkeitä, jotka asentavat maalämpöjärjestelmiä.

Jokaisen kylmäaineiden kanssa töitä tekevän asentajan tulee kuulua Tukesin ylläpitämään kylmäalan pätevyysrekisteriin. Lisäksi asennusliikkeellä tulee olla Tukesin myöntämä kylmälaiteliiketodistus.

Tukesin kylmäalan rekisterissä on tällä hetkellä 4 000 yritystä ja 14 000 pätevää henkilöä.

JANNE IMPIÖ

Ryhmärakennuttamislaista esitys eduskunnalle

Ryhmärakennuttamisesta on valmisteilla oma laki. Oikeusministeriön mukaan se edistää ryhmärakennuttamista ja turvaa hankkeisiin osallistuvien oikeudellista asemaa.

Uuden lain soveltamisalaan kuuluisivat sekä asuntoyhteisöettä kiinteistömuotoiset ryhmärakennuttamishankkeet.

Asuntoyhteisömuotoisessa hankkeessa rakennuttajana toimii asunto-osakeyhtiö tai muu asuntoyhteisö ja hankkeeseen osallistuvat henkilöt ovat sen osakkaita tai jäseniä. Kiinteistömuotoisessa hankkeessa rakennuttajia ovat yksittäiset henkilöt.

Laki ei kuitenkaan koskisi pienimuotoisia, enintään kolmen asunnon hankkeita eikä asumisoikeusasuntojen rakennuttamishankkeita.

JANNE IMPIÖ

Pyöreästä tilasta jäi lähtemätön fiilis.

SAMPO SALONEN

Pyöreä perinnetalo naittaa jurtan ja huvimajan

Sampo Salosen elementeistä koottu rakennus yhdistää paimentolaisasumuksen ja suomalaisen perinnerakentamisen.

TOMMI TAIPALE

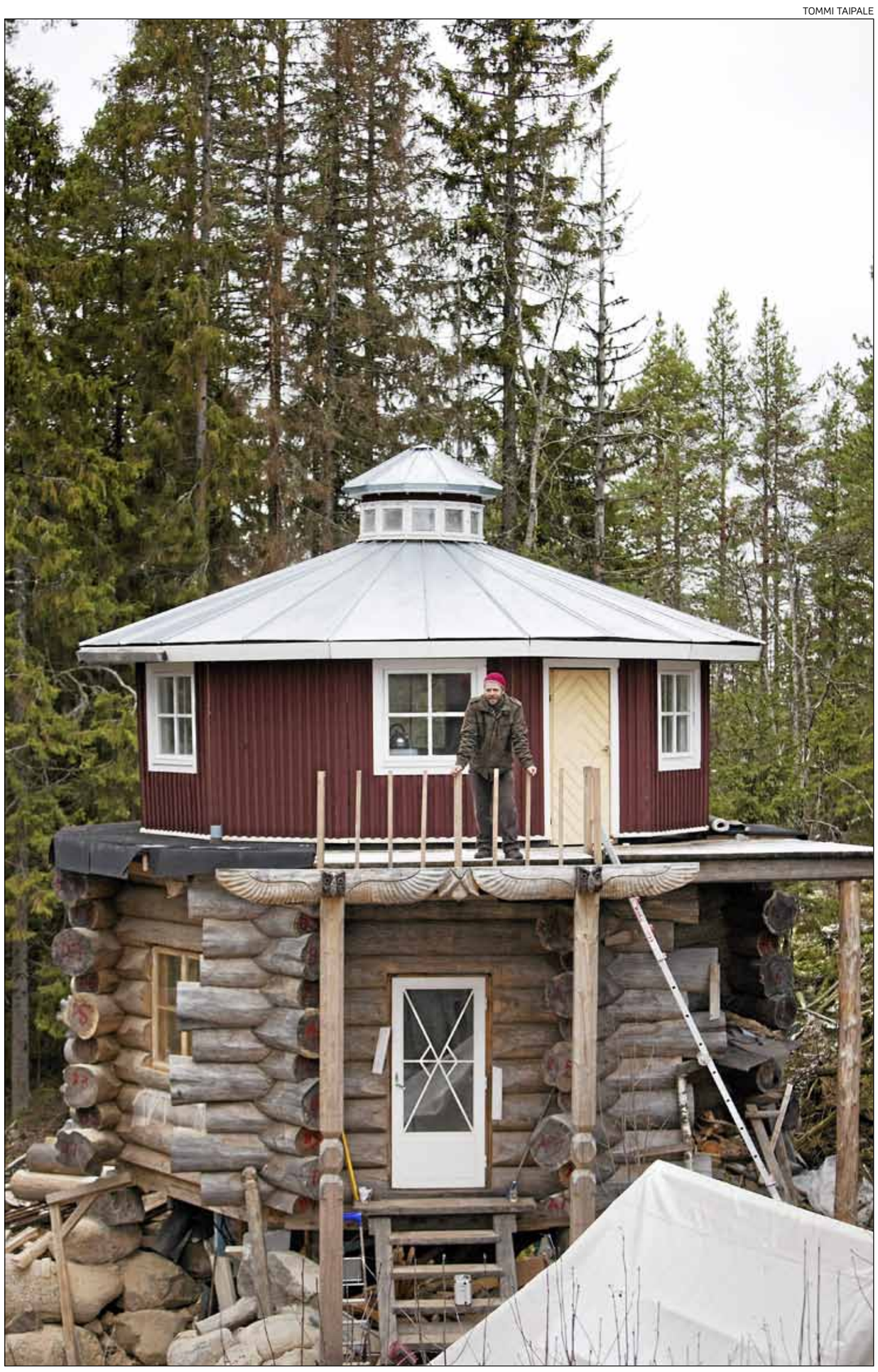

Sampo Salonen päätti sijoittaa pyöreän perinnerakennuksensa kuusikulmaisen hirsituvan yläkerraksi. Rakennustyöt alkavat olla loppusuoralla.

MÄNTTÄ-VILPPULA (MT)

Matka Venäjälle Tuvan tasavaltaan istutti **Sampo Saloseen** sinnikkään päähänpinttymän kymmenisen vuotta sitten. Keski-Aasian kansojen puusäleiköistä ja huovasta kyhätty pyöreä asumus, jurtta, teki erityisen vaikutuksen. Salonen asui matkallaan jurtassa kahden viikon ajan.

”Pyöreästä tilasta jäi lähtemätön fiilis”, toteaa rakennus- ja puusepäntöillä itsensä elättävä yrittäjä.

Jurtta on syntynyt kuivahkoon aroilmastoon väliaikaiseksi paimentolaisasumukseksi.

Salonen halusi tuoda jurttahenkisen asumuksen Suomeen, mutta tänne pitäisi tehdä paremmin kosteaan ilmastoon sopiva sekä omasta rakennusperinteestä ammentava talo. Voisiko se silti olla pyöreä?

Toinen seikka, jonka Salonen halusi säilyttää jurtasta, oli siirrettävyys. Suomi-jurtta pitäisi tehdä siis osista, jotka ovat ihmisvoimin kannettavissa.

Osa kerrallaan leipätyön ohella

Salosen varsinaisen leipätyön ohella kulkenut projekti alkaa olla loppusuoralla. Tarkkaan ottaen tulos ei ole pyöreä vaan kaksitoistakulmainen rakennus. Siitä tuli lopulta yläkerta jyhkeän hirsirakennuksen kruunuksi.

Opettelemista oli paljon, sillä kaksitoistakulmaisuuden kaikki seuraukset eivät hahmotu tuosta vain. 3D-tietokonemallinnuksesta oli Saloselle korvaamaton apu.

Jurttahuvilan elementtejä valmistui pikku hiljaa ja vieläpä eri paikkoihin, koska Salonen kulki reissutöissä eri osissa maata.

”Oli jännää tuoda ne tänne. Onnistui kuitenkin: osat sopivat yhteen, vaikka ne olivat olleet eri paikoissa.”

Salosen rakennuksen mittasuhteet on otettu melko suoraan tuvalaisesta jurtasta. Lattiapintaa on noin 25 neliömetriä.

Jurtan seinä on melko matala, joten ikkunat sijaitsevat väistämättä alhaalla. Se ei haittaa hirsirakennuksen yläkerrokseksi ympätyssä prototyypissä, mutta maan tasossa matalalle jäävät ikkunat olisivat oudot.

Siksi Salonen suunnittelee valmistavansa myyntiin mallia, jossa seinäelementit ovat korkeammat. Silloin ikkunat voidaan tehdä tavanomaiseen korkeuteen.

Ikkunat voi järjestää vapaasti

Salonen haluaa tarjota pyöreää elementtirakennusta helposti pystytettäväksi kesämökin lisärakennukseksi, esimerkiksi ateljeeksi. Se sopii vanhaan miljööseen – pyöreitä huvimajojahan on tehty ennenkin.

Elementtien rungon muodostaa 15 senttiä syvä puuontelo. Sen sisus täytetään eristeellä. Ulommainen kerros on pystyvuorilaudoitus limilaudalla, väliin laitetaan tervapaperi.

Seinäelementeistä joka toiseen on puhkottu ikkuna. Yhdessä on ovi. Osat voi sijoittaa vapaasti, vaikkapa kaikki ikkunat etelään.

Vaikka pyöreä huvila onkin nopea pystyttää, sen ei ole tarkoitus olla mahdollisimman halpa.

”Suora lattiarunko olisi ollut helpompi tehdä, mutta halusin korostaa pyöreää muotoa ja sektoreita.”

Laatupuuta läheltä ja Vienasta

Salonen korostaa ammatissaan perinteisen rakennustavan estetiikkaa, luonnonmateriaaleja ja puun laatua. Ihanteellisesti rakennus kestää vuosisatoja, mutta maatuu silti jälkiä jättämättä elinkaarensa lopuksi.

Ehdottomana Salonen ei kuitenkaan itseään pidä: työkalut saavat olla tältä vuosikymmeneltä. Sopivassa paikassa ja esimerkiksi energiamääräysten täyttämiseksi on käytettävä myös nykyajan materiaaleja, kuten polyuretaanieristettä.

Puuta Salonen hankkii vilppulalaiselta Tammikosken sahalta, joka valikoi hänelle tiukkasyisimmät rungot erikseen. Puuseppä arvostaa sahurissa myös taapelointitaitoa.

Parasta puuta, eli pihkan kyllästämää, järeää mutta tiheäsyistä mäntyä ei kuitenkaan tahdo saada Suomesta, Salonen harmittelee. Alakerran hirret on tuotu rajan takaa Vienasta.

Salonen on toiminut yrittäjänä seitsemän vuotta, toiminimi on viimeksi vaihtunut osuuskunnan jäsenyydeksi. Hän teettää osia myös alihankintana Virossa.

”Syy ei ole suinkaan ainoastaan hinta. Puusepäntaito on siellä niin kova.”

HENRIK SCHÄFER

Maja koottiin ensi kertaa kesällä 2011. Elementtien välissä on pystyssä kumitiivisteet ja niiden keskellä eristekaistale.

Ikkunatornista kajastaa päivänvaloa sisälle. Sampo Saloselle oli tärkeää rakentaa myös lattia viipaleittain pyöreäksi.

Pihkoittuva mänty tuottaa kestävää puuta.